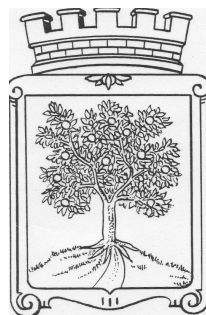

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM
POSTIŽENÍM**

„ŠŤASTNÁ ŠKOLA“

MOTTO: „Prvním krokem na cestě ke štěstí je učení se“. Dalajláma

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA JABLONEC NAD NISOU, KAMENNÁ 404/4,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

PSČ 466 01 TEL. 483 319 948 e-mail: zskamennajbc@seznam.cz

**Dokument s č.j. 238/10/ byl schválen školskou radou dne 16. 6. 2010 a vstupuje v platnost 1. 9. 2010
V Jablonci nad Nisou 20. 6. 2010 Mgr. Rita Rozkovcová, ředitelka školy**

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ
ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Motivační název: „ŠKOLA PRO ŽIVOT“
Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4,
příspěvková organizace

Adresa: Kamenná 404/4, Jablonec nad Nisou, 466 01

Ředitelka školy: Mgr.Rita Rozkocová

Kontakty: tel/fax: 483 319 948
e-mail: zskamennajbc@seznam.cz

IČO: 60254301

IZO: 103017488

RED IZO: 600023320

Zřizovatel: Liberecký kraj

Adresa: U jezu 642/2a, 461 80, Liberec

Kontakt: tel: 485 226 234, 485 226 235

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je zařazena do sítě škol pod názvem Základní škola a Mateřská škola Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4, příspěvková organizace. Zřizovatelem je Liberecký kraj, vlastníkem budovy je taktéž Liberecký kraj. Právním subjektem je škola od 23.5.1996. Od 1.1.2003 je součástí školy Základní škola při nemocnici a Mateřská škola při nemocnici.

Vznik školy se datuje od 3. září 1990, kdy došlo k rozdělení Zvláštní školy v Liberecké ulici a vznikly dvě samostatné zvláštní školy. Název Zvláštní škola vystřídal v roce 2003 název Speciální školy, který byl v roce 2006 změněn na název Základní škola a Mateřská škola_Jablonec nad Nisou, Jugoslávská 4, příspěvková organizace. Od 1.7.2010 se po přestěhování do nové budovy změnil opět název školy na Základní škola a Mateřská škola Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4, příspěvková organizace.

Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola je plně organizovaná, výuka probíhá v devíti třídách s devíti postupnými ročníky praktické školy, součástí je i jedna třída speciální školy s prvním i druhým stupněm. Kapacita školy činí 120 žáků, kapacita speciální školy je 6 žáků. Ve škole pracuje i školní družina s kapacitou 15 žáků. Do školy dojíždějí i žáci z okolních obcí. Je umístěna ve středu města a je dobře dostupná pro místní i dojíždějící žáky. Budova školy je pětipodlažní.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena pomůckami, v posledních letech se věnoval zvýšený zájem na dovybavení didaktickými pomůckami, učebnicemi a pomůckami na pracovní vyučování a tělesnou výchovu. Získali jsme starší sjezdařské lyžařské vybavení k pořádání lyžařského kurzu.

Prostorové

V přízemí jsou umístěny šatny, plynová kotelna, sklady, dílna žáků a družina. V prvním poschodí je tělocvična, třída speciální. V druhém poschodí je mimo čtyř tříd kabinet pomůcek, kabinet učitelů, cvičná kuchyňka. V dalším, třetím poschodí, jsou tři třídy, počítačová učebna, kabinet učitelů, kabinet pomůcek. Ve čtvrtém poschodí se nacházejí tři třídy, sborovna, ředitelna. Budova má i rozlehlé sklepy, která slouží částečně k uskladnění nepoužívaného školního nábytku. V každém poschodí je hygienické zázemí, které bylo renovované. Součástí školy je malý dvorek, na jehož části budova stojí a zbytek je využíván jako malý relaxační prostor. Některé učebny jsou nevyhovující, zvláště umístěním (průchodící třídy), ale nelze to jiným způsobem stavebně vyřešit.

Technické

Počítačová učebna je vybavena dvanácti počítači připojenými k internetu, máme 5 televizí, 4 DVD a video. Počítáme s postupným nákupem modernějšího vybavení do jednotlivých tříd, v zájmu kvalitnějšího vzdělávání s rozšířením technické základny školy. Učitelé mají k dispozici v kabinetech počítače, které jsou zapojené do sítě.

Hygienické

Zázemí pro osobní hygienu, jak žáků, tak učitelů, je na dobré úrovni. Budova je sice stará, původně sloužící k jiným účelům, ale byla zde o prázdninách v roce 2010 provedena rekonstrukce toalet, přepažení tříd a úprava přízemí. Učitelé mají kabinety a dostačující sborovnu. Nemáme vlastní jídelnu, žáci i učitelé se stravují ve školní jídelně gymnázia Dr. Randy. Ve všech prostorách školy dodržujeme zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin. Chráníme žáky před úrazy pravidelnou kontrolou zařízení z hlediska jejich bezpečnosti a seznamováním s bezpečnostními předpisy. Je určen zdravotník z řad pedagogů, všichni pedagogové byli proškoleni v praktické dovednosti poskytnutí první pomoci. Vytváříme pohodové prostředí otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Důsledným jednotným postupem se všichni pedagogové v čele s metodikem prevence snaží ochraňovat žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Charakteristika pedagogického sboru

Celkový počet zaměstnanců školy je 22. Počet pedagogických pracovníků je 18, z toho 2 romské asistentky, 1 výchovná poradkyně, 1 vychovatelka školní družiny, 1 učitelka MŠ a 1 učitelka ZŠ na odloučeném pracovišti zařízení při nemocnici.

Počet nepedagogických pracovníků – 4, z toho 1 ekonomka, 1 školník a 2 uklízečky.

Všichni pedagogové školy se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků / vzdělávací kurzy, semináře, samostudium odborné literatury aj./

Charakteristika žáků

I přes častou změnu názvu našeho zařízení podmínky i cíle zůstávají stejné a to výchova a vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, kteří se vyučují dle vzdělávacího programu „Pomocná škola“,schváleného MŠMT pod č.j. 24035/97-22.

Ve škole jsou i žáci s lehkými formami mentálního postižení. Tito žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu „Zvláštní škola“,schváleného MŠMT pod č.j. 22980/97-22.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V současné době nemáme žádnou mezinárodní spolupráci.

Škola realizuje několik dlouhodobých projektů. Patří k nim zejména : Dýňobraní

Mikulášská a Vánoční besídka s vlastním programem žáků

Karneval

Den lásky a přátelství

Čarodějnice

Dětský den

Rozloučení s 9. třídou

Realizujeme i krátkodobé projekty, ke kterým patří Dny v přírodě s měnícím se obsahem, Halloween, různé žánrové soutěže.

Dlouhodobé projekty jsou podrobně popsány v příloze č.3.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty(školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi)

Informace o žácích a dění ve škole získávají rodiče na pravidelných schůzkách, které se konají čtyřikrát v roce. Pokud se rodiče nemohou schůzek účastnit, mají možnost se informovat ústně každý den před a po vyučování , telefonicky během dne.

O problémových dětech jedná s rodiči výchovná poradkyně ve spolupráci s vedením školy, třídním učitelem, metodikem prevence a romskými asistentkami a zajišťuje další kroky směřující k nápravě problému /výchovné komise, návštěva romských asistentek v rodinách žáků/.

Ve všech případech spolupracuje škola se sociálními pracovníky, kurátory pro mládež, oddělením sociálně právní ochrany dětí, terénním pracovníkem pro romskou komunitu, probační a mediační službou v Jablonci nad Nisou, pedagogicko-psychologickou poradnou,dětskou psychiatrií, Policií ČR a.j..

Důraz klademe na práci s rodiči žáků, z nichž většina je romského původu. V osvětové práci s nimi nám pomáhá romská poradkyně Městského úřadu v Jablonci nad Nisou.

Školská rada pracuje na naší škole od 1.9.2005, její členové se schází dvakrát do roka. Kontroluje a schvaluje závažné dokumenty školy, bere na vědomí veškeré změny týkající se chodu školy, pomáhá v organizování akcí školy.

Dobrou spoluprací má škola s organizací „PROSTORY“, která se zabývá volnočasovou aktivitou dětí z rodin s nízkou sociokulturní úrovní.

Charakteristika ŠVP

Motto:“ Prvním krokem na cestě ke štěstí je učení se.“ Dalajláma.

Škola má svá specifika, která ji odlišují od ostatních škol. Chceme stejnou péči věnovat všem žákům. Chceme se starat o žáky se sociálním i zdravotním znevýhodněním, připravovat je pro praktický život a usnadnit jim začlenění se do společnosti. Chceme podporovat žáky s jiným druhem nadání /hudební, pohybové, výtvarné, manuální apod./ a tím zvyšovat jejich sebevědomí a uvědomování si vlastní hodnoty. Nechceme učení pro učení, ale učení pro život. Chceme, aby se naše škola stala místem, kam se budou těšit a kde se budou cítit spokojeni a šťastni.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Do školy zařazujeme žáky se středně těžkým mentálním postižením, bez těžšího tělesného postižení (ti jsou zařazováni do ZŠ Liberecká ulice v Jablonci nad Nisou).

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a při jejich vzdělávání poskytují (se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka) pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra...).

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- Uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka.
- Uplatňujeme princip individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky.
- Zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání.

- Spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracujeme s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů).
- Spolupracujeme s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.
- Využili jsme vyšší časovou dotaci

na 1. stupni k posílení vzdělávací oblasti

Jazyková komunikace : Čtení - 2 hodiny

Psaní – 2 hodiny

Umění a kultura: Výtvarná výchova 1 hodina

Člověk a zdraví: Zdravotní tělesná výchova 5 hodin

na 2. stupni k posílení vzdělávací oblasti

Jazyková komunikace: Psaní - 1 hodina

Anglický jazyk – 4 hodiny

Člověk a zdraví: Zdravotní tělesná výchova – 4 hodiny

Člověk a svět práce: Pracovní vyučování – 2 hodiny

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného a mnohdy i sociálně znevýhodňujícího prostředí je nejdůležitějším činitelem především učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

Škola plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- individuální nebo skupinovou péči

- pomoc asistenta pedagoga
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- spolupráci asistenta pedagoga s rodinami
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je možné a žádoucí naplňovat stejné cíle, které jsou uvedeny v RVP ZŠS, ale za podmínek uplatňování přístupů, metod a forem, odpovídajících vývojovým a osobnostním zvláštnostem žáků. Vzhledem k výraznému snížení rozumových schopností a velmi opožděnému psychomotorickému vývoji jsou cíle vzdělávání přizpůsobeny omezeným možnostem žáků. K dosažení cílů vzdělávání směřuje systém záměrů, konkrétních úkolů, činností, metod, prostředků a aktivit.

Snahou je dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

Vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci

Snažíme se usnadnit verbální popřípadě neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. počítačů, systémů augmentativní a alternativní komunikace

Pomáháme žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě

Umožňujeme žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen.

Umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení

Vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbáme na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace.

1

Podněcujeme žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů

Podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích.

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Vedeme žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, porozumění chování a činnostem druhých, umožňujeme jim zažít uspokojení z výsledků společné práce.

Připravujeme žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporujeme rozvoj jejich samostatnosti.

Vytváříme u žáků potřebu projevat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě

Zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožňujeme jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách.

Učíme žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných

Vytváříme a upevňujeme poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a při ochraně před možným sexuálním zneužíváním, vedeme je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví.

Vedeme žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učíme je žít společně s ostatními lidmi

Poskytujeme dostatek příležitostí k získání zkušeností s jinými lidmi a vedeme je k poznání a toleranci k odlišnostem různých skupin ve společnosti.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, další uplatnění jedince a jeho maximálně možné zapojení do společnosti. Získané klíčové kompetence umožňují upevňování, využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností ve známém prostředí a orientaci v nových i nepředvídatelných situacích. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces pokračující v průběhu celého života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze proto ještě považovat za konečnou. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro další etapy života. Při jejich utváření je důležitá vhodná volba metod a organizačních forem výuky, která musí důsledně respektovat individuální zvláštnosti, možnosti i osobnostní vlastnosti žáků. Snahou ve vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je vybavit je souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí musí směřovat veškerý vzdělávací obsah, metody a formy vzdělávání i činnosti, které ve škole probíhají.

Respektováním specifických potřeb žáků se středně těžkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence **komunikativní, sociální a personální, pracovní.**

Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle schopností a v rámci svých možností.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání by žák by žák měl :

- ovládat základy čtení, psaní a počítání a využívat je ke svému vzdělání
- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků
- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládat elementární způsoby práce s počítačem
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání by žák měl :

- překonávat problémy přiměřené ke svým možnostem
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- nenechat se při řešení problému odradit nezdarem
- vědět na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání by žák měl :

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumět obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagovat
- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- zvládat jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání by žák měl :

- mít základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientovat se v prostředí ve kterém žije
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, být seznámen s jeho možnými důsledky
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání by žák měl :

- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- mít povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- dokázat se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání by žák měl :

- mít osvojené hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu dle svých možností
- zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením v základní škole speciální je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory*:

- **Jazyková komunikace** (Čtení, Psaní, Řečová výchova, Anglický jazyk)
 - **Matematika a její aplikace** (Matematika)
 - **Informační a komunikační technologie** (Informatika)
 - **Člověk a jeho svět** (Prvouka)
 - **Člověk a společnost** (Vlastivěda)
 - **Člověk a příroda** (Přírodověda)
 - **Umění a kultura** (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
 - **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Zdravotní tělesná výchova)
 - **Člověk a svět práce** (Pracovní vyučování)
- Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **Charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání v základní škole speciální.
- Na charakteristiku navazuje **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího procesu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí podle svých schopností.

- Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů. Vymezuje vzdělávací formy, metody a činnosti vedoucí ke snaze o dosažení očekávaných výstupů.
- Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou koncipovány tak, aby respektovaly sníženou úroveň rozumových schopností a individuální zvláštnosti žáků a svými konkrétními cíli a vzdělávacím obsahem podporovaly rozvíjení jejich duševních i tělesných schopností, potřeb i zájmů.
- Vzdělávací **obsah vzdělávacích oborů se vzájemně překrývá**. Je upraven tak, aby odpovídal mentální úrovni žáků. Tvoří očekávané výstupy a učivo na 1.a 2. stupni základního vzdělávání. První stupeň je členěn na 1. období (1. - 3. ročník) a 2. období (4. - 6. ročník).
- Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené a využitelné v běžném životě. Na rozdíl od RVP ZV-LMP jsou formulovány aproximativně (přibližně), neboť často není možné předem předvídat, co bude žák s těžším stupněm mentálního postižení schopen v určitém věku zvládnout tak, aby daný výstup byl ověřitelný. Každý žák dosahuje očekávaných výstupů v míře odpovídající jeho individuálním možnostem a schopnostem. Očekávané výstupy vyjadřují záměr pedagogického působení. Očekávané výstupy jsou stanoveny na konec 3. ročníku (1. období), na konec 6. ročníku (2. období) a na konec 10. ročníku (3. období). Učivo není cílem, ale prostředkem k dosažení očekávaných výstupů a tím i k rozvíjení klíčových kompetencí.

Začlenění průřezových témat

- Průřezová témata reprezentují v RVP ZŠS okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.
- Obsahová náplň průřezových témat uvedených v RVP ZŠS je přizpůsobena snížené úrovni rozumových schopností žáků.

- Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** .
- Tematické **okruhy průřezových témat** procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.
- Škola zařadila tato průřezová témata: **Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova**
- Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Charakteristika průřezového tématu OSV- osobnostní a sociální výchova

- Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova formuje osobnost žáka v jeho individuálních potřebách, je prakticky zaměřené a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

- Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se předmětem výuky stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.
- Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví (psychohygieně), komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání a chápání umění jako prostředku komunikace.
- Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i mimořádných situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

- rozvíjí základní dovednosti komunikace
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů)

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

Tematické okruhy průřezového tématu

- Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci *zařazujeme* do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování a řešení problémů;
- **Sebepoznání a sebepojetí** - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje vztahy k druhým lidem;
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání, organizace vlastního času
- **Psychohygienu** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění -

relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě;
- **Mezilidské vztahy** - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování ; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
- **Spolupráce a soutěživost** - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a rozhodování z hlediska- problémy v mezilidských vztazích
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Charakteristika průřezového tématu MUV- multikulturní výchova

- Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami.

- Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.
- Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.
- Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví a oblasti Člověk a příroda. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblastí vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky

odlišných sociokulturních skupin

V oblastí postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- ovlivňuje jednání žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

- Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti.
- **Kulturní rozdíly** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- **Lidské vztahy** - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Charakteristika průřezového tématu EV – environmentální výchova

- Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.
- Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní.
- Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků v přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí, postavení člověka v přírodě. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** odkrývá téma souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** umožňuje průřezové téma využívat výpočetní techniku při zjišťování informací o stavu prostředí. Vzdělávací oblast **Umění a kultura** poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblastí vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí

V oblastí postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

- Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.
- **ekosystémy** - les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru) lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **základní podmínky života** - voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracované materiály); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)
- **vztah člověka k prostředí** - naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj
1.	Matematika	<u>Rozvoj schopností poznávání</u> <ul style="list-style-type: none"> · cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění 		
	Čtení		<u>Komunikace</u> <ul style="list-style-type: none"> · řeč těla, řeč zvuků a slov · řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, · řeč lidských skutků · cvičení pozorování; 	
2.	Prvouka	<u>Sebepoznání a sebepojetí</u> <ul style="list-style-type: none"> · já jako zdroj informací o sobě · druzí jako zdroj informací o mně moje tělo · moje vztahy k druhým lidem 		
	Řečová výchova		<u>Poznávací schopnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> · vzájemné poznávání se ve skupině, třídě 	
3.	Tělesná výchova		<u>Mezilidské vztahy</u> <ul style="list-style-type: none"> · péče o dobré vztahy · chování podporující dobré vztahy · respekt, podpora, pomoc 	
4.	Pracovní vyučování		<u>Spolupráce a soutěživost</u> <ul style="list-style-type: none"> · rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor) · rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se) 	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj
4.	Výtvarná výchova	<u>Seberegulace a sebeorganizace</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebeovládání, organizace vlastního času 		
5.	Informatika			<u>Hodnoty, postoje, praktická etika</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
	Pracovní vyučování			<u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů ▪ problémy v mezilidských vztazích
6.	Hudební výchova	<u>Psychohygienu</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ dovednosti zvládnutí stresových situací (uvolnění – relaxace) ▪ hledání pomoci při potížích 		
	Tělesná výchova	<u>Sebezpoznání a sebepojetí</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo; moje vztahy k druhým lidem 		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj
7.	Čtení		<u>Mezilidské vztahy</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o dobré vztahy ▪ chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc ▪ vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 	
	Matematika	<u>Rozvoj schopností poznávání</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ▪ cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů 		
	Vlastivěda		<u>Poznávací schopnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě 	
8.	Řečová výchova		<u>Komunikace</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování ▪ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) ▪ komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) 	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj
9.	Výchova ke zdraví	<u>Seberegulace a sebeorganizace</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebeovládání ▪ organizace vlastního času 		
	Tělesná výchova	<u>Sebepoznání a sebepojetí</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo; moje vztahy k druhým lidem 		
	Vlastivěda			<u>Hodnoty, postoje, praktická etika</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování ▪ dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
10.	Anglický jazyk			<u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj
10.	Informatika		<u>Spolupráce a soutěživost</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor) ▪ rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se) 	
	Výchova ke zdraví	<u>Psychohygiena</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace) ▪ hledání pomoci při potížích 		

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Kulturní rozdíly	Lidské vztahy	Etnický původ
1.				
2.	Hudební výchova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ▪ respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 		
3.				
4.				
5.	Čtení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci ▪ udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost ▪ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 	
6.	Výtvarná výchova			<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ různé způsoby života

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Třída	Předmět	Kulturní rozdíly	Lidské vztahy	Etnický původ
8.	Hudební výchova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ▪ respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) 		
	Pracovní výchova		<ul style="list-style-type: none"> ▪ právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci ▪ udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost ▪ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích ▪ uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) ▪ význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti ▪ osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 	

9.	Výtvarná výchova		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ různé způsoby života
----	------------------	--	---

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Předmět	Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vtah člověka k prostředí
	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída
Prvouka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ les (les v našem prostředí, význam lesa) ▪ pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) ▪ vodní zdroje (lidské) ▪ aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda) ▪ ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší) ▪ půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství ▪ doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž) ▪ průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci)

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Předmět	Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vtah člověka k prostředí
	7. třída	8.třída	9.třída	10.třída
Přírodověd a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru) ▪ lidské sídlo, město, vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) ▪ kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ekosystémy ▪ energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie) ▪ přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) ▪ ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích) ▪ změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) ▪ prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Povinné vyučovací předměty na 1. stupni

Vzdělávací oblast	Název předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	Celkem	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	3	3	18	2
	Psaní	2	2	2	2	2	2	12	2
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	12	
Inf. a kom.technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	3	3	3	16	
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	1	1	1	9	
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1	1	10	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-		
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	
	Zdravotní výchova		1	1	1	1	1	5	5
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	2	2	4	5	6	21	
	Celkem	20	21	22	23	24	25	135	10

Povinné vyučovací předměty na 2. stupni

Vzdělávací oblast	Název předmětu	7.r.	8.r.	9.r.	10.r.	Celkem	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	12	
	Psaní	2	2	2	2	8	1
	Řečová výchova	1	1	1	1	4	
	Anglický jazyk	1	1	1	1	4	4
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3	12	
Inf. a kom.technologie	Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Vlastivěda	2	2	2	2	8	
Člověk a příroda	Přírodověda	3	3	3	3	12	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	2	
	Tělesná výchova	3	3	3	3	12	
	Zdravotní výchova	1	1	1	1	4	4
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	6	6	6	6	24	2
	Celkem	28	28	29	29	114	11

Poznámky k učebnímu plánu

- Celková povinná časová dotace RUP je na 1. stupni 135 hodin, na druhém stupni 114 hodin. Celková povinná dotace uvedena v RUP představuje maximální povinnou dotaci na daném stupni základního vzdělávání.
- Disponibilní hodiny jsou uvedeny v RUP vždy u každého předmětu a sečteny u jednotlivých stupňů v kolonce disponibilní časová dotace.

Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Čtení* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Psaní* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání a může se realizovat v menších časových celcích nebo jako samostatná hodina
- *Řečová výchova* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- *Anglický jazyk* je realizován jako samostatný vzdělávací předmět v 6. – 10.ročníku

Matematika a její aplikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Matematika* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Informační a komunikační technologie

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Informatika* je realizován na 1. stupni ve druhém období a na 2. stupni základního vzdělávání

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Prvouka* je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

Člověk a společnost

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Vlastivěda* je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání

Člověk a příroda

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Přírodověda* je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- *Zdravotní tělesná výchova* je integrovaná do vzdělávacího oboru *Tělesná výchova*, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání, na 1. stupni je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Pracovní vyučování* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Průřezová témata

- průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání žáků
- průřezová témata jsou zařazena na 1. i 2. stupni

Jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní.

Obsah je rozdělen do čtyř specifických složek: **Čtení, Psaní, Řečová výchova, Anglický jazyk**

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření

- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

Charakteristika vyučovacího předmětu ČTENÍ

Obsahem vzdělávacího oboru **Čtení** je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně v prvním až desátém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme žáky ke zvyšování čtenářské dovednosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi zohledňující jeho úroveň a míru znevýhodnění

Kompetence k řešení problému

- snažíme se, aby žáci dovedli vyčlenit z okruhu lidí osoby, které jim vytvářejí zázemí, na které se mohou obrátit s radou a pomocí
- vedeme žáky k osvojení základních postupů při řešení důležitých situací, se kterými se setkali doma nebo na veřejnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby mluveným projevem či jinou formou komunikace sdělili své potřeby a zájmy
- učíme žáky komunikovat na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

- od prvního ročníku zařazujeme a zdůrazňujeme pravidla spolupráce
- žákům je poskytována možnost projevit své pocity a nálady

Kompetence pracovní

- snažíme se, aby žáci zvládali přidělenou práci po krátké a srozumitelné instruktaži
- dbáme na to, aby žáci začali pracovat na daný pokyn a zadaný úkol dokončili

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků zvládnutí základních pravidel společenského chování- prosbu, poděkování, pozdrav

Charakteristika vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Škola nabízí žákům, u kterých je předpoklad, že zvládnou elementární znalosti a formy komunikace založené na odposlouchávání, anglický jazyk. Znalost základů cizího jazyka jim může pomoci překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí a zamezit jejich společenské izolaci. Cílem výuky je , aby získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a nejjednodušších forem komunikace, se kterými se žáci mohou setkat v běžných každodenních situacích. Výuka anglického jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se tak přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Je kladen důraz především na schopnost nejjednodušší základní komunikace a porozumění v oblasti každodenního života.

Časové a organizační vymezení vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen samostatně až na 2. stupni po jedné hodině v 7. až 10 .

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací a lepší motivaci (časopis, noviny, internet)

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy každodenního života
- problémy při cestování do ciziny, seznamování s novými lidmi a prostředím
- podporujeme samostatnost
- zařazujeme do výuky modelové příklady
- učíme je různé přijatelné způsoby řešení problému

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme od žáků uplatnění znalostí anglického jazyka při komunikaci s vyučujícím při hodině
- klademe důraz na uplatňování dovedností komunikace zvláště v modelových situacích z každodenního života, které žáci hrají mezi sebou při vyučování a upřednostňujeme „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby
- umožňujeme žákům využívání informačních technologií (internet, mobilní telefon) k nejjednodušší komunikaci v anglickém jazyce (ústní) s vyučujícím či mezi sebou
- učíme žáky nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel, podle kterých se nikomu nevysmíváme za špatnou výslovnost či jinou nedokonalost při výuce jazyka
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu

- do výuky zařazujeme projekty
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- zdůrazňujeme žákům, aby se chovali jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- ve výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování
- v rámci možností předvádíme ukázky lidových tradic a oslav občanů v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky
- využíváním informačních technologií (internet, film) seznamujeme žáky s životem a prací v anglicky mluvících zemích

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu MATEMATIKA

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na tematické okruhy: **Řazení a třídění předmětů, Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Základy geometrie.**

Tematický okruh **Řazení a třídění předmětů** se zařazuje na prvním stupni základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Tematický okruh **Čísla a početní operace** je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** se žáci učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.

V tematickém okruhu **Základy geometrie** žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Časové a organizační vymezení

Matematika je vyučována v 1. – 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k ovládnutí základů počítání a využívání je ke svému vzdělávání
- používáme a pracujeme s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- dodržujeme návykové stereotypy učení, snažíme se o žákovu koncentraci na učení
- klademe důraz na pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, vzbuzujeme zájem o získávání nových poznatků
- dodržujeme jednotnou terminologii při zařazování nových termínů
- vedeme žáky k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

- volíme míru pomoci přiměřenou věku a potřebám žáka
- používáme základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- nacvičujeme zapamatování si dvou i více úkonů po sobě jdoucích, dodržujeme stejný postup, postupně zvyšujeme náročnost

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme překonávat problémy přiměřeně k možnostem žáka
- učíme žáky řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- učíme je vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- vedeme žáky k řešení problému a nenechat se odradit nezdarem
- pomáháme žákům poznat na koho se mohou obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu
- pomáháme žákům rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností
- vedeme žáky k chápání jednoduchých, běžně užívaných formulací a matematických obrátů

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky zapojit se do práce ve skupině
- vedeme k uvědomování si a rozlišování vhodnosti či nevhodnosti svého chování ve skupině
- klademe důraz na uplatňování základních návyků společenského chování

Kompetence občanské

- klademe důraz na využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti
- vedeme žáky k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- od nejnižších ročníků klademe důraz na zadávání drobných povinností, kontrolujeme a hodnotíme jejich plnění
- nabádáme ke vzájemné pomoci druhým

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- vedeme žáky k soustředění se na pracovní výkon a schopnosti vytrvat při jeho plnění
- klademe důraz na přijímání posouzení výsledků své práce
- zařazujeme časté relaxační chvílky, pohybová cvičení k uvolnění ruky

Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu INFORMATIKA

Obsah předmětu zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou. Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se stávají pro ně výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k/ke:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů k rozvíjení estetického cítění
- využívání potřebných informací
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu

Časové a organizační vymezení

Na prvním stupni a druhém stupni je realizována vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie ve vyučovacím předmětu Informatika s týdenní časovou dotací po jedné hodině v 5. – 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům poznávání možností výpočetní techniky, osvojování znalostí a dovedností práce s počítačem
- rozvíjíme jejich myšlení a uvažování
- zadáváme úkoly, které vedou k nutnosti vyhledávat a využívat potřebné informace

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- monitorujeme, jak žáci zvládají řešení problémů
- dáváme žákům prostor pro samostatné rozhodování při hledání optimálních řešení
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i v jiných vyučovacích předmětech

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky (e-mail, chat, sms brána, inzerce)

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel
- snažíme se vybudovat odpovědný přístup žáků k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu

Kompetence občanské

- zadáváme žákům úkoly vedoucí k nácviku řešení problémů každodenního života
- zařazujeme do výuky prvky multikulturní výchovy
- učíme žáky orientovat se na trhu práce s pomocí výpočetní techniky
- učíme žáky ekonomickému myšlení – ukazujeme možnosti vyhledávání levnějšího zboží na internetu

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků důsledné dodržování hygienických zásad při práci na počítači
- kladně motivujeme k pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- neustálým opakováním vytváříme pracovní dovednosti a upevňujeme pracovní návyky
- využíváme možnosti počítače k prezentaci výsledků práce žáků
- učíme žáky orientovat se na trhu práce s pomocí výpočetní techniky

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu PRVOUKA

Prvouka rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují.

Prvouka pomáhá žákům získat dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Předmět Prvouka je členěn do pěti tématických okruhů: **Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví**

V tématickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tématickém okruhu **Lidé kolem nás** se žáci učí základům společenského chování a jednání. Uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat se svými spolužáky. Seznamují se se základními právy dítěte. Učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat.

V tématickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v čase a určovat ho, rozlišovat děj v minulosti a budoucnosti. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tématickém okruhu **Rozmanitost přírody** se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat k jakým změnám v přírodě dochází během ročních období. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tématickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají sami sebe prostřednictvím svého těla. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a zvládat sebeobslužné činnosti podle svých možností. Poznávají, co jejich zdraví prospívá, co ho poškozuje a učí se o ně pečovat.

Časové a organizační vymezení

V 1. a v 2. ročníku se Prvouka vyučuje v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 3. – 6. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- v hodinách prvouky využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry s pomocí učitele

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům pozorovat v přírodě různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřovat výsledek řešení
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je třeba řešit praktické problémy
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- v hodinách prvouky využíváme kooperativní vyučování
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování
- používáme informační technologie, žáci získávají informace na webových stránkách, z televizních pořadů, naučných filmů, ale i z časopisů a novinových článků
- umožňujeme žákům uplatňovat dovednosti komunikovat v rámci autentického učení při společenských akcích školy
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (akce pro rodiče a přátele školy)

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme od žáků uvědomělou zodpovědnost za dodržování školního řádu
- zařazujeme do výuky týmovou práci, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce
- učíme je k chápání nutnosti vzájemné pomoci, jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- poskytujeme žákům možnost, aby dle svého uvážení projevili své pocity a nálady
- organizujeme projektové dny, které napomáhají vzájemnému sblížení žáků školy
- využíváme ve výuce prvouky hry i soutěže

Kompetence občanské

- pravidelně vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování školního řádu
- vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za dodržování (případně nedodržování) pravidel školního řádu
- povolujeme žákům slušně prezentovat jejich vlastní názory a vysvětlujeme jim, proč nelze s některými názory souhlasit
- vedeme je ke klidnému a slušnému přijetí názorů protistrany, zdůrazňujeme tolerantní přístup

- přibližujeme žákům konkrétní příklady a problémy z každodenního běžného života lidí a vysvětlujeme jim jejich špatné a dobré řešení, připravujeme tím žáky k spoluzodpovědnosti za plánování svých budoucích životů
- při vycházkách do okolí školy a do přírody si všímáme pozitivních i negativních projevů chování lidí a jejich důsledků
- pořádáme akce připomínající staré lidové tradice, ale i novodobé svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, sv. Valentýn, Den Země, Svátek dětí)
- soustavně upozorňujeme žáky na škodlivost kouření, užívání návykových látek a vedeme je ke zdravému způsobu života tím, že se účastní projektů v rámci akcí Zdravá škola

Kompetence pracovní

- různými formami (exkurze, film, beseda, školní brigáda, projekt....) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího uplatnění
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky a prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- na praktických ukázkách (např. pěstování rostlinek) vedeme žáky k zodpovědnému pracovnímu přístupu

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA

Vlastivěda má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

U žáků se formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vlastivěda poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Předmět Vlastivěda je členěn do tří tématických okruhů: **Poznatky o společnosti, Péče o občana, Historie našeho národa, Člověk ve společnosti**

V tématickém okruhu **Poznatky o společnosti** žáci poznávají zřízení našeho státu, jeho symboly a hlavní představitele. Seznamují se se základy lidských práv, rodinného práva. Učí se rozpoznat protiprávní jednání občanů, seznamují se s důsledky tohoto jednání. Jsou seznámeni s právy občanů ČR v rámci EU.

V tématickém okruhu **Péče o občana** žáci poznávají systém vzdělávání v ČR a jeho důležitost. Připravují se na praktický život. Seznamují se s organizací volného času a jeho vhodným využitím. Seznamují se s nebezpečím sociálně patologických jevů a jeho důsledky. Učí se chování při mimořádných situacích. Seznamují se s možnostmi sociální péče.

V tématickém okruhu **Historie našeho národa** se žáci seznamují se základními poznatky z historie člověka a národních dějin. Jeho posláním je uchování kontinuity historické paměti, poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

V tématickém okruhu **Člověk ve společnosti** se žáci seznamují se základními vědomostmi o právech a povinnostech občanů. Učí se uplatňovat vhodné způsoby chování a učí se vytvářet základy právního vědomí a občanské odpovědnosti. Učí se tolerovat názory všech skupin společnosti.

Předmět se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, osobnostní a sociální, citové a volní tak, aby jejich začleňování společenských vztahů bylo co nejuspěšnější.

Časové a organizační vymezení

Vlastivěda se vyučuje v časové dotaci 2 hodiny týdně v 7. – 10. ročníku

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- do vyučování zařazujeme problémové vyučování
- umožňujeme žákům, aby mohli využívat při práci své nápady
- žáci se podílejí na experimentech, porovnávají výsledky, vyvozují závěry na základě vykonané práce s pomocí učitele
- zadáváme žákům takovou práci, aby byli schopni využít získané poznatky z teorie v praxi

Kompetence k řešení problémů

- pro žáky vytváříme takové situace, ve kterých mohou prakticky řešit problémy
- do vyučování zařazujeme situace denního života, které žáci musí řešit

- neustále kontrolujeme, zda jsou žáci schopni praktické řešení problémů zvládnout

Kompetence komunikativní

- v hodinách vlastivědy využíváme kooperativní vyučování
- pro žáky vytváříme takové situace, které žáci musí řešit na základě komunikace se spolužáky i učitelem
- umožňujeme žákům uplatňovat dovednosti komunikovat v rámci společenských akcí školy
- při akcích pořádaných školou umožňujeme žákům komunikaci s dospělými nebo ostatními žáky školy
- učíme žáky komunikovat při problémovém vyučování
- žáci se učí oslovovat kolektiv a předat mu informace které získal nejen ve škole, ale také z encyklopedií, naučných filmů apod.
- žáci se učí komunikovat s okolím

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky vlastivědy týmovou práci, klademe důraz na spolupráci skupiny
- při vyučování využíváme didaktických her a činností
- vedeme žáky k vzájemné toleranci a umožňujeme jim sblížení na různých akcích školy
- umožňujeme žákům, aby se mohli sami podílet na vytváření pravidel, vedeme je k jejich dodržování a vzájemné kontrole
- vyžadujeme od žáků uvědomělou zodpovědnost za dodržování školního řádu
- zdůrazňujeme nutnost vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- upozorňujeme žáky na problémy běžného života, vytváříme jim modelové situace, a poukazujeme na jejich správné řešení
- připravujeme žáky na jejich samostatný budoucí život, učíme je plánovat a vedeme je k zodpovědnosti

- poukazujeme na vhodné i nevhodné chování lidí vůči životnímu prostředí, učíme je chránit přírodu, zdůrazňujeme jednotlivce i celek
- vedeme žáky ke správnému a zdravému životnímu stylu, poukazujeme na negativa užívání návykových látek
- vedeme žáky k vhodné prezentaci jejich vlastních názorů a vysvětlujeme jim, proč nelze s některými názory souhlasit
- vedeme je ke klidnému a slušnému přijetí názorů protistrany, zdůrazňujeme tolerantní přístup
- pořádáme akce připomínající staré lidové tradice, ale i novodobé svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, sv. Valentýn, Den Země, Svátek dětí)

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům vytvářet si vyučovací pomůcky k výuce
- učíme je prezentovat vlastní práce - spolužákům i dospělým
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- zařazujeme takové situace, které je vedou k zodpovědnému pracovnímu přístupu
- seznamujeme žáky s různými profesemi, připravujeme je na praktický život
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

Vyučovací předmět Přírodověda je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazuje na vzdělávací oblast na 1. stupni – Člověk a jeho svět. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností.

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s příčinami přírodních jevů
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Časové a organizační vymezení

Přírodověda je povinným vyučovacím předmětem v 7 - 10 ročníku. Časová dotace v 7. - 10. ročníku jsou tři hodiny týdně, přičemž učivo chemie je zařazeno až od 8. postupného ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu zájmu o poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, svého regionu, své vlasti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- vybízíme k vyhledávání informací, kladení otázek a převedení do praktického života

Kompetence k řešení problému

- ukazujeme žákům vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních jevů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení problému
- učíme žáky nepanikařit a dokázat přivolat pomoc v případě potřeby
- učíme, jak některým problémům předcházet

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu
- umožňujeme žákům vyjádřit svůj názor a postoj a vhodnou formou svůj názor obhájit
- podporujeme využívání výpočetní techniky

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky se základy slušného chování
- vedeme žáky k sebeuvědomění, pohledu na vlastní osobu i na osoby v okolí
- učíme žáky odpovědnosti za své chování (i sexuální)
- učíme žáky vytvářet si základní mravní hodnoty
- vedeme žáky k práci ve skupinách

Kompetence občanské

- spolupracujeme s rodiči ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti
- upozorňujeme na nevhodné chování a chválíme za správné
- upozorňujeme na možná nebezpečí ohrožující žáka v praktickém životě
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a životního prostředí, objasňujeme důležitost zdravého životního stylu
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných, život ohrožujících situacích
- vychováváme žáky jako svobodné občany se všemi právy a povinnostmi, kteří respektují společenské normy a pravidla soužití

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k úspěšnému dokončení práce
- zadáváme činnosti, při kterých se žáci učí zvládat základní dovednosti, operace a postupy a vytváří si pozitivní vztah k práci
- důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot
- vedeme žáky ke spolupráci
- rozvíjíme schopnost dokázat posoudit výsledek práce své i ostatních
- vedeme žáky k dodržování a plnění svých povinností

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA

Výtvarná výchova
Hudební výchova

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat velice dobrých výsledků.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit

- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Hudební výchova usiluje o všestrannou hudební a kulturní aktivizaci žáků, směřující k jejich radosti z vlastního zpěvu a jiných hudebních projevů, k zájmu o naslouchání hudbě různých žánrů, seznámení se s kulturou jiných národů a etnik, schopnosti tvořivě naplňovat hudbou a vlastní hudební aktivitou svůj volný čas. Směřuje k vnímání a prožívání krásy jak v umění, tak v přírodě a v mezilidských vztazích. Hudební výchova působí jako zdroj rozvoje smyslového vnímání, vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Časové a organizační vymezení vzdělávací oblasti

Předmět Hudební výchova je realizován v 1. – 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Od 4.- 10. ročníku po jedné hodině týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace

- provádíme hry na rozvoj zrakové a sluchové paměti
- respektujeme individuální zájmy žáků

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci
- klademe důraz na naslouchání a následnou reprodukci
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- důraz klademe na prožitkové vyučování
- vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy
- zařazujeme činnosti, umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací- společné akce se žáky
- uplatňujeme způsoby neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- nabádáme ke společným činnostem, poukazujeme na výhody spolupráce na konkrétních příkladech, dvojice, třída, více tříd
- upozorňujeme na nutnost práce v týmu, vzájemnou pomocí posilujeme vzájemné prožitky
- žákům je poskytována možnost projevit své pocity a nálady
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, kooperativní vyučování

Kompetence občanské

- pořádáme akce zaměřené na lidové tradice
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

- zapojujeme žáky do tvorby pravidelných aktivit, předáváme zodpovědnost za jejich plnění

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky
- podněcujeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony, zajišťujeme míru pochopení

Charakteristika vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ve **Výtvarné výchově** dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Časové a organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova je realizován v 1. – 4. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, v 5. – 10. ročníku v časové dotaci 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- aplikujeme sociální učení – návštěva výstavy, divadla, vernisáží
- umožňujeme zažít nečekanou situaci, postupně směřujeme žáka k samostatnějšímu rozhodování ve výběru techniky, využíváme hry a dramatizace
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování pocitů žáků při vytváření výtvarných děl různými technikami
- důraz klademe na prožitkové vyučování
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (společné akce se žáky z jiných škol a zařízení)

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- doporučujeme vhodné způsoby, jak projevit svůj názor
- častým pozitivním hodnocením při vytváření výtvarných děl posilujeme sebedůvěru

Kompetence občanské

- škola pořádá akce připomínající lidové tradice
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky
- podněcujeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- hodnotíme průběh a výsledek práce s žákem, později vybízíme k vlastnímu vyjádření

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ

**Výchova ke zdraví
Tělesná výchova
Zdravotní tělesná výchova**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Umožňuje jim rozvoj jejich fyzických a pohybových možností. K osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vedou je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různými nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta **Zdravotní tělesná výchova**

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet

- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích. Předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví, učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek -sociální, psychické a fyzické a být za ně odpovědný. Je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy, na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Využívá metod a forem práce zaměřených na žákovskou spolupráci a předvedení problémových témat, což vede k upevnění správného náhledu na život. Vědomosti, znalosti a dovednosti jsou upevňovány a rozšiřovány v rámci projektových dnů. Hodnocení žáka v předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno na schopnost spolupráce v týmu, schopnost přemýšlet o problémech, schopnost řešit modelové situace a vytvořit návrhy řešení i prezentovat je. Nedílnou součástí je schopnost pracovat s informacemi.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je povinný předmět, který je zařazen samostatně v 9. a 10. ročníku . Jeho týdenní časová dotace činí 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví, jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme je plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost a dovednosti
- naučíme je ovládat elementární způsoby práce s počítačem

Kompetence k řešení problémů

- pomáháme řešit praktické problémy, orientovat se v různých životních situacích
- podporujeme týmovou práci při řešení problémů
- rozvíjíme schopnost, jak některým problémům předcházet a na koho se v případných problémech obrátit
- učíme je překonávat problémy přiměřeně k jejich možnostem

Kompetence sociální a personální

- učíme je vzájemně si pomáhat
- dodržujeme společně dohodnutá pravidla chování
- zaujímáme odmítavý postoj k projevům rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme je k pochopení základních představ o vztazích mezi lidmi, respektu k ostatním a vrstevníkům
- učíme je orientovat se v prostředí, ve kterém žijí
- učíme je uplatňovat základní návyky společenského chování
- seznamujeme je s důsledky nevhodného a rizikového chování

Kompetence komunikativní

- učíme je otevřeně vyjadřovat svůj názor, komunikovat s ostatními přiměřeně svým schopnostem
- vedeme je k umění naslouchat druhým, porozumění sdělení a reakce na ně podle svých možností
- podporujeme prezentaci svých názorů a myšlenek, vyjadřování svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
- klademe důraz na používání přátelské komunikace mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem
- připravujeme je na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence občanské

- rozvíjíme schopnost zastávat v týmu různé role
- učíme je vzájemně si pomáhat
- vedeme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- vedeme je k dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- důsledně je vedeme k odmítavému postoji k projevům rasismu, xenofobie, nacionalismu a ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- učíme je využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- rozvíjíme povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- učíme je chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- motivujeme je k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme je osvojit si hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu podle svých možností
- podporujeme spolupráci v týmu
- vedeme je k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků
- učíme je reálně posoudit výsledek svůj i celého týmu
- podporujeme adaptaci na změněné pracovní podmínky
- rozvíjíme schopnost pracovat v tvořivém a podnětném pracovním prostředí
- vedeme je k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Charakteristika vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově.

Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Součástí tělesné výchovy je zdravotní tělesná výchova, která byla **integrována** do předmětu **Tělesná výchova**, kde prvky **Zdravotní tělesné výchovy** budou pravidelně využívány všemi žáky.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně v 1. ročníku, v ostatních ročnících byla časová dotace posílena disponibilními hodinami.

Od 2. – 10. ročníku má TV časovou dotaci 4 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- uplatňujeme individuální přístup zohledňující míru znevýhodnění
- vztah žáka k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu

- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením jeho výkonů a pokroků
- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáka k poznávání vlastních možností, schopností i limitů
- umožňujeme žákům ověřovat si získané poznatky a dovednosti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- žáky motivujeme a podporujeme práci ve skupinách a jeho spoluúčastí při rozhodování o postupech a řešeních
- vedeme kolektivy ke společnému řešení kázeňských i vztahových problémů
- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů vedeme žáka k hledání nových řešení a k uvědomění si vlastních kvalit, možností a limitů
- soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením podněcujeme žákovo sebevědomí, aby se při řešení problémových situací nenechal odradit nezdarem
- snažíme se vést žáka k zaujímání vlastního postoje při řešení konkrétních problémů a k případnému vymezení se vůči většinovému názoru a trendu
- vedeme žáky k toleranci a pomoci jiným osobám

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace.
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- klademe důraz na týmovou práci
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- zadáváním jednoznačných srozumitelných pokynů a otázek učíme žáka naslouchat a co nejvíce porozumět obsahu sdělení

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- od prvního ročníku zařazujeme a zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků, zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně, rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu - dvojice, skupiny, třída, škola
- žákům je poskytována možnost projevit své pocity a nálady
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- na úrovni tříd i celé školy vedeme žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům
- starší žáky zapojujeme do organizace akcí pro mladší ročníky

Kompetence občanské

- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k ochraně zdraví a uvědomování si významu zdravého životního stylu
- dodržováním herních pravidel směřujeme též k dodržování pravidel a povinností v osobním životě žáků

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- snažíme se žákům dát základy fair play nejen ve sportu, ale i v praktickém životě
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- klademe důraz na ochranu zdraví, též na ochranu životního prostředí

Vyučovací předmět ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdravotní tělesná výchova je integrovaná do vzdělávacího oboru **Tělesná výchova**, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

- zařazovat pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

- při cvičení používat základní termíny osvojovaných činností
- prevence a korekce oslabení
- zaměření se na soustředění při cvičení
- nezařazovat nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

Speciální cvičení

- zařazování souborů speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotních oslabení – je shodný pro 1. i 2. stupeň, učivo tohoto tématu je uvedeno na 1. stupni a je využitelné i pro 2. stupeň

Časové a organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova byl navýšen ve 2. - 10.ročníku o jednu hodinu týdně.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pracovní výchova

Charakteristika předmětu PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti.

Cílem výuky Pracovního vyučování je systematicky ovlivňovat a rozvíjet schopnosti, dovednosti a návyky a vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku.

V 9. a 10. ročníku lze podle schopností žáků zařadit předprofesní přípravu. Její zaměření záleží na místních podmínkách a možnostech školy.

Předmět Pracovní vyučování je na tematické okruhy: 1. stupeň- **Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní demontážní,**

Pěstitelské práce, Práce v domácnosti

2. stupeň- **Práce s technickými materiály, Práce montážní a demontážní,**

Pěstitelské práce, Práce v domácnosti

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výběr a realizace tematických okruhů je přizpůsoben podmínkám a možnostem školy a schopnostem a dovednostem žáků. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi. Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

Časové a organizační vymezení

Na 1. stupni jsou v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. ročníku jsou 4 hodiny týdně, v 5. ročníku je 5 hodin týdně a v 6. až 10. ročníku je zařazeno 6 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním

Kompetence k řešení problémů

- trénujeme vytrvalost - nenechat se odradit nezdarem při řešení problémů
- učíme žáky nepanikařit a dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel práce v týmu a pracovní činností žáka kladně ovlivňujeme kvalitu společné práce
- upozorňujeme na nevhodné a rizikové chování a vysvětlujeme jeho možné důsledky
- zařazujeme takové formy práce, které vedou k přátelským vztahům v kolektivu, respektování druhých lidí bez ohledu na jejich zvláštnosti

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany se všemi právy a povinnostmi, kteří respektují společenské normy a pravidla soužití
- aktivně vedeme žáky k ochraně životního prostředí a svého zdraví, objasňujeme důležitost zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- zadáváme manuální činnosti, při kterých se žáci učí zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy a vytvářet si pozitivní vztah k práci
- vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a jejich uplatňování při pracovních činnostech
- dbáme na dokončení výrobku v časovém úseku a dané kvalitě, rozvíjíme schopnost pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon, posouzení výsledku práce své i ostatních
- školní pracovní činnosti převádíme na konkrétní představu o běžných profesích

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za 1. pololetí vydává škola žákovi výpis vysvědčení, za 2. pololetí vysvědčení.
- Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: **pracoval úspěšně, pracoval.**
- Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov individuálních vzdělávacích plánů.
- Žáci jsou hodnoceni i ve všech složkách výchovy, tj. smyslové, hudební, tělesné a pracovní s výtvarnou. Posouzení rozumové složky výchovy je vyjádřeno v hodnocení jednotlivých předmětů.
- Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.
- Hodnocení žáků je slovní. Má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí a dovedností a stupeň samostatnosti žákovy činnosti. Škola se může rozhodnout pro formalizované nebo otevřené slovní hodnocení.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září, do doby hodnocení, navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Učitel převádí slovní hodnocení do klasifikace v třídním výkazu.

2. Zásady pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáka se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: **průběžně prostřednictvím žákovské knížky, před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období), okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.**

3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení a klasifikace v základní škole speciální

Formalizované slovní hodnocení:

Čtení:

- 1 čte samostatně (plynule, s porozuměním)
- 2 čte s pomocí (a částečným porozuměním)
- 3 čte s pomocí
- 4 čte pouze s trvalou pomocí
- 5 učivo dosud nezvládá

Psaní

- 1 píše samostatně (čitelně a úhledně)
- 2 píše úhledně (čitelně)
- 3 píše s pomocí
- 4 napodobuje tvary písmen (a slov)
- 5 učivo dosud nezvládá.

Matematika

- 1 počítá přesně a pohotově
- 2 počítá s drobnými chybami
- 3 počítá s pomocí
- 4 počítá jen s trvalou pomocí
- 5 učivo dosud nezvládá

Prvouka, Vlastivěda , Přírodověda , Výchova ke zdraví

- 1 učivo chápe a správně reprodukuje
- 2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
- 3 učivo částečně zvládá
- 4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- 5 učivo dosud nezvládá

Pracovní a výtvarná výchova

- 1 je tvořivý a zručný
- 2 je tvořivý, pracuje s malou pomocí
- 3 při práci vyžaduje vedení
- 4 při práci vyžaduje pomoc a vedení
- 5 práce se mu zatím nedaří

Tělesná výchova:

- 1 je obratný a snaživý
- 2 je méně obratný, ale snaží se
- 3 snaží se (cvičí podle svých možností)
- 4 je méně obratný, cvičí s pomocí
- 5 při cvičení potřebuje velkou pomoc

Hudební výchova

- 1 má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá
- 2 rád zpívá, má dobrý rytmus
- 3 rád zpívá a poslouchá hudbu
- 4 rád (se zájmem) poslouchá hudbu
- 5 dosud nemá vztah k hudbě

Anglický jazyk

- 1 učivo dobře zvládá
- 2 učivo zvládá
- 3 učivo zvládá s pomocí
- 4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- 5 učivo dosud nezvládá

Řečová výchova: neklasifikuje se

Informatika

- 1 učivo dobře zvládá
- 2 učivo zvládá
- 3 učivo zvládá s pomocí
- 4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
- 5 učivo dosud nezvládá

	Stupeň hodnocení				
Předmět	1	2	3	4	5
Čtení	čte samostatně (plynule, s porozuměním)	čte s pomocí (a částečným porozuměním)	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Psaní	píše samostatně (čitelně a úhledně)	píše úhledně (čitelně)	píše s pomocí	napodobuje tvary písmen (a slov)	učivo dosud nezvládá.
Řečová výchova	neklasifikuje se				
Anglický jazyk	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Matematika	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Informatika	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Prvouka	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Vlastivěda					
Přírodověda					
Výchova ke zdraví					
Hudební výchova	má dobrý hudební sluch i rytmus	pěkně zpívá, má dobrý rytmus	rád zpívá a poslouchá hudbu	rád (se zájmem) poslouchá hudbu	dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarná výchova	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci vyžaduje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří
Pracovní vyučování					
Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaživý	snaží se (cvičit podle svých možností)	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

Výchovná opatření

- Návrh na snížení známky z chování se projednává v pedagogické radě.

- V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. **Žáka lze podmíněně vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.**

Pochvaly a ocenění ředitelky školy.

- Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci
- Ředitelka školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- **Pochvalami a oceněními jsou :**

Pochvala ředitelky školy - ředitelka může žákovi na návrh Rady školy, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouho dobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitelky školy.

Pochvaly a ocenění třídního učitele

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a se zaznamená do dokumentace školy . Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Kázeňská opatření

- Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):

Napomenutí třídního učitele - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.

Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitelky školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

Důtka ředitelky školy - ukládá ji ředitelka školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy .

Celkový prospěch žáka

Celkový prospěch žáka na konci prvního a druhého pololetí se hodnotí:

prospěl (a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.

- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů výchovného zaměření, stanovených rámcovým vzdělávacím programem a z předmětů, z nichž byl uvolněn.
- Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze ze závažných zdravotních důvodů.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních výsledků a důvodů uvedených v jeho žádosti.

Hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech

- Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: pracoval úspěšně a pracoval.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy s přihlédnutím ke stupni postižení
- praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka, zvláště se zaměřením na manuální zručnost a celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP, SPC)
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně při vyučování, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení zkoušek a prací a praktických činností

oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáků i způsob získávání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo ředitelce školy.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o jeho prospěchu a chování. V případě zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.

Ředitelka školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.

Při klasifikaci žáka, který nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam klasifikován, se po návratu do kmenové školy respektuje návrh klasifikace školy při zdravotnickém zařízení.

Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování, docházce a klasifikaci v jednotlivých vyučovacích předmětech.

Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu žáka a dbá o jejich úplnost. Do katalogového listu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než 1 týden
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k osvojení, procvičení učiva
- prověřování znalostí se provádí až po dostatečném procvičení učiva

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (případně výchovného poradce) na pedagogické radě.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
- při konání opravné zkoušky.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený učitel nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu

přezkoušet, stanoví orgán, jmenující komisi, náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
- žáci desátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15.září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do desátého ročníku.

Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Zápis o konání opravné zkoušky zapíše žákovi třídní učitel do třídního výkazu.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.
- Hodnocení se provádí průběžně, na konci každého pololetí se vydává vysvědčení.
- Činnost žáka v zájmových útvarech, které organizuje škola, se hodnotí dvěma stupni: pracoval úspěšně, pracoval.
- Nepovinné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
- Předmětem hodnocení jsou výsledky, které žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov individuálních vzdělávacích plánů.
- Žáci jsou hodnoceni ve všech složkách výchovy, tj. smyslové, hudební, tělesné a pracovní s výtvarnou. Posouzení rozumové složky výchovy je vyjádřeno v hodnocení jednotlivých předmětů.
- Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s důrazem na rozvoj jeho schopností.

Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví 11 a 12 zákona č.561/ 2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č.15/ 2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy pomocí dotazníků a vlastního hodnocení vyučujících a tím získat podklady pro plánování a realizaci jejího dalšího rozvoje.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, která si škola stanovuje na každý školní rok a ty jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok.

Oblasti autoevaluace

- Výsledky vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Vyučovací a školní klima
- Vedení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Práce učitelů, kvalita vzdělávání
- Individuální vzdělávací potřeby žáků
- Hodnocení a sebehodnocení žáků, kritéria hodnocení
- Spolupráce a vzájemné vztahy s rodiči a širokou komunitou

- Materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- Soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s RVP ZV pro LMP

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a pedagogickými asistenty
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací písemné práce, vědomostní a dovednostní testy
- hospitační činnost vedení školy
- vzájemné hospitace pedagogických pracovníků

Časové zařazení jednotlivých autoevaluačních nástrojů

- rozbor dokumentace školy – závěr školního roku
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a pedagogickými asistenty – průběžně dle potřeby
- dotazníky pro rodiče, žáka a učitele – jednou za školní rok
- dovednostní testy - průběžně po celý školní rok
- hospitační činnost vedení školy - průběžně po celý školní rok
- vzájemné hospitace pedagogických pracovníků – podle potřeby
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady, poznatky a vědomosti získané DVPP

Oblast autoevaluace

Cíl	Kritéria	Nástroj	Četnost
Analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Dotazník – učitelé, rodiče	1x za 3 roky
Klima školy	Spokojenost žáků, učitelů a rodičů	Dotazník pro učitele, rodiče Dotazník pro 4-10.ročník	1x za 3 roky
Image školy	Povědomí okolí - spokojený žák, rodič, učitel	Dotazník pro učitele, rodiče Žáci 4-10.ročníků	1x za 3 roky
Demografický vývoj,zájem o školu	Důvody k výběru školy	Rozhovor při vřazování Doporučení SPC, PPP	1x ročně
Sponzoring	Získávání prostředků od sponzorů	Vedení přehledů	Dle možností
Zhodnocení práce školy ve školním roce	Úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy Pedagogické rady Hospodaření – čerpání rozpočtu, hlavní a doplňková činnost	Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení Vlastní hodnocení školy Hodnocení prospěchu a chování žáků Výroční zpráva ekonom.,audit	1xročně 4xročně 1xročně

Oblast evaluace

Cíl	Kritéria	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP	Organizace školy, otevřenost školy, školní kurikulum, hodnocení hodin, znalostí a dovedností, písemné práce, vztahy ve škole, image, klima ,uplatnění žáků, plnění tematických plánů, hodnocení výstupů, zvládnutí klíčových kompetencí	Česká školní inspekce -inspekce komplexní, orientační Rada školy	
Úroveň pedagogického procesu Práce jednotlivých pracovníků	Průběh pedagogického procesu, příprava na vyučování, úroveň vedení dokumentace: aktivita a iniciativa práce pro školu přístup k dětem, obětavost, autorita, dodržování Řádu školy, granty, pedagogická tvořivost, iniciativa- kroužky , prezentace školy - zapojení do sportovních a ekologických soutěží	Hospitace, pohospitační rozhovor Kontroly sešitů Portfolio žáka (součást osobních listů) Kontroly třídních knih, kontroly třídních výkazů, katalogových listů Pozorování, skupinová diskuze, sebehodnocení, využití poradního sboru -Rady školy Zhodnocení osobním pohovorem	2x ročně 1x ročně 1x za čtvrtletí 1x týdně 2xročně 1x ročně

Oblast evaluace

Cíl	Kritéria	Nástroj	Četnost
Personální obsazení , odborný růst pedagogických pracovníků	Kvalifikovanost, sebevzdělání, přenášení nových , motivujících prvků do praxe, spolupráce s SPC,PPP, pediatrem a psychiatrem	Pohovor Kontrola Poradenství Odborné vyšetření dítěte	1x ročně situačně
Úroveň komunikace	Vedení rozhovoru na dané téma	Pozorování Skupinová diskuze	1x měsíčně
Úroveň vědomostí, dovedností a návyků	Schopnost aplikovat učivo Vybavení klíčovými kompetencemi	Kontrolní práce v ČJ a M v 5. a 9. ročníku Kontrolní práce v PV v 9. ročníku	1x ročně
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu	Vedení přehledů výchovným poradcem	1x ročně
Výchovné problémy	Neomluvené absence Šikana – prevence Monitoring drogy SPU, SPUCH, ADHD	Vedení přehledů výchovným poradcem Spolupráce s MP Dynamika třídy ,screening vedený třídním učitelem Dotazník Zapojení do mimoškolní činnosti, sportovní vyžití Individuální plán	1x měsíčně 4x ročně právní vědomí 1x ročně nebo podle situace v 6. - 9. r. podle možností podle situace

Oblast evaluace

Cíl	Kritéria	Nástroj	Četnost
Individuální vzdělávací potřeby- integrace	Spokojený žák, učitel, rodič	Rozhovor Kontrola	1x ročně
Řízení školy	Efektivita organizace školy –míra spoluúčasti pracovníků na řízení školy Systém vedení pedagogických pracovníků – systém vzdělávání a samostudia vzhledem k potřebám školy	Sebehodnocení vedení, učitelů skupinová diskuze Analýza jako nástroj ke zlepšení vztahů - dotazník Výsledná zpráva a doporučení ČŠI	1x ročně 1x5 let

Vlastní hodnocení školy za školní rok 2011/2012

Okruh:

Zpracuje:

Cíle školy z hlediska dlouhodobého záměru

1. Vzdělávání žáků–typy vzdělávacích programů
2. Vzdělávání učitelů

ředitelka školy

Oblasti hodnocení školy

Podmínky ke vzdělání

- *názory na využívání odborných učeben
- *využívání školní knihovny
- *využívání tělocvičny
- *vybavení kabinetů a odborných učeben
- *počty učeben a pracoven
- *estetická úroveň školy
- *věkové složení pedagogického sboru
- *odborná kvalifikovanost pedagogického sboru
- *přímé a nepřímé investiční náklady a) přímé, b) nepřímé
- *projekty, granty

správce PC
správce knihovny
učitel TV
správce kabinetů
zástupkyně školy
výchovní poradce
ředitelka školy
ředitelka školy
ekonomka
metodik prevence

Termín zpracování: BŘEZEN

Průběh vzdělávání

*učební plán školy	ředitelka školy
*individuálně vzdělávací plány	ředitelka školy
*soulad výuky s cíli základního vzdělání	ředitelka školy
*prevence sociálně patologických jevů	metodik prevence
*kontrolní činnost a její výsledky	ředitelka školy
*způsob výuky (motivace, efektivnost využívání pomůcek, způsob práce frontální, skupinové, individuální)	ředitelka školy
*klíma školy	Rada školy
*podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků (sebeúcta, tolerance, vzájemné respektování)	všichni
*způsob přijímání žáků do 1. ročníku	ředitelka školy

Termín zpracování: DUBEN

Spolupráce školy s rodiči, vzájemné vztahy: Škola-žáci ,rodiče a další činitelé

*práce školské rady	ředitelka školy
*třídní schůzky, konzultace s rodiči	třídní učitelé
*činnost zájmových kroužků	ředitelka školy
*prezentace školy na veřejnosti	ředitelka školy
*přístup k informacím o škole	ředitelka školy
*kvalita výchovného poradenství	ředitelka školy
*úroveň spolupráce s odbornými pracovišti (PPP, SPC, OSPOD)	výchovný poradce
*využívání žakovské iniciativy	výchovný poradce

Termín zpracování: KVĚTEN

Výsledky vzdělávání žáků

- *úroveň řečových jazykových dovedností
- *pohybový rozvoj žáků
- *úroveň pracovních dovedností
- *dovednost spolupracovat a komunikovat
- *prospěch a chování žáků (prospívající, neprospívající, vyznamenání)

učitelé Českého jazyka
učitelé Tělesné výchovy
učitelé Pracovního vyučování
třídní učitelé
ředitelka školy

Termín zpracování: ČERVEN

Řízení školy, personální práce

- *organizační struktura školy
- *začínající a nekvalifikovaní učitelé
- *hospitační a kontrolní činnost a její výsledky (roční plán, plán kontrol, měsíční plán)
- *další vzdělávání pedagogických pracovníků
- *výsledky inventarizací a kontrol

ředitelka školy
ředitelka školy
ředitelka školy
ředitelka školy
ekonomka, ředitelka školy

Termín zpracování: ČERVEN

Úroveň výsledků práce školy

ředitelka školy

Přehled zkratk použitých v ŠVP

Názvy vyučujících předmětů		Nástroje hodnocení		Jiné použité zkratky	
Aj	Anglický jazyk	B	Beseda	ADN	Ambulantní dyslektický nácvik
Cj	Cizí jazyk	ČD	Čtenářský deník	ČŠI	Česká školní inspekce
Čj	Český jazyk	DC	Doplňování cvičení	EU	Evropská unie
D	Dějepis	Di	Diktát	ICT	Informační a komunikační technologie
F	Fyzika	KMD	Klub mladého diváka	KALIBRO	Evaluační testy kalibro
Hv	Hudební výchova	Lab	Laboratorní práce	LVZ	Lyžařský výcvikový zájezd
Ch	Chemie	MoS	Modelová situace	MŠMT	Ministerstvo školství
Inf	Informatika	PD	Popis s demonstrací	OPD	Odbor péče o dítě
Ln	Logopedický nácvik	Port	Portfolio	OVO	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru
M	Matematika	PP	Praktické předvedení	P	Projekt
Nj	Německý jazyk	Pís	Písemná práce	PC	Osobní počítač
Ov	Občanská výchova	PS	Práce ve skupinách	PPP	Pedagogicko – psychologická poradna
Prv	Prvouka	Ps	Přepis	ppt	Aplikace MS Power Point
P	Přírodopis	PÚ	Problémové úlohy	PT	Průřezová témata
Př	Přírodověda	R	Referát	RVP	Rámcový vzdělávací plán
Pv	Pracovní vyučování	ŘR	Řízený rozhovor	SPCH	Specifické poruchy chování
Spv	Sportovní výchova	SÚ	Slohový útvar	SPU	Specifické poruchy učení
Tv	Tělesná výchova	T	Test	ŠVP	Školní vzdělávací program
VI	Vlastivěda	Ú	Ústní zkoušení	TU	Třídní učitel
Vv	Výtvarná výchova	V	Vyprávění	ZŠP	Základní škola praktická
Z	Zeměpis			ZV	Základní vzdělání
				RVPZV - LMP	Rámcový vzdělávací program pro žáky s lehkým mentálním postižením